

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Maria Ejchart

DPCiG.053.1.2024 poprzednio DLPC-I.053.1.2024

Warszawa, 11 lipca 2024 r.

Pan

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

W odpowiedzi na pismo z dnia 12 czerwca 2024 r. przedstawiające do przemyślenia zagadnienie zasadności – pod względem systemowym – utrzymywania krótkiego terminu kwestionowania podstawy dziedziczenia jedynie w stosunku do tej podstawy, jaką jest niegodność spadkobiercy, uprzejmie informuję, że nowelizacja prawa spadkowego będzie przedmiotem wszechstronnej debaty w toku prac Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego. Tym samym przedstawione przez Pana Rzecznika zagadnienie zostanie przedstawione przewodniczącemu Komisji, celem rozważenia zasadności wprowadzenia ewentualnych zmian w zakresie terminu zawitego na wytoczenie powództwa o uznanie spadkobiercy niegodnym dziedziczenia.

Jedynie na marginesie wskazać należy, że terminy do wytoczenia powództwa o stwierdzenie niegodności dziedziczenia były przedmiotem debaty na etapie projektowania obowiązującego obecnie Kodeksu cywilnego. Początkowo, tj. do pierwszego czytania projektu ustawy w Sejmie, proponowano, aby termin do wniesienia przedmiotowej sprawy do sądu był 10-letni. Następnie po debacie podczas pierwszego czytania dokonano modyfikacji w ten sposób, że dodano roczny termin od dnia dowiedzenia się o okoliczności uzasadniającej wytoczenie powództwa, przy zachowaniu maksymalnego 10-letniego terminu od dnia otwarcia spadku. Jednak podczas trzeciego czytania, „*bez żadnego sprzeciwu*” przyjęto ponowny wniosek prof. Kazimierza

Przybyłowskiego „o skrócenie terminu do wystąpienia z żądaniem uznania spadkobiercy za niegodnego – z dziesięciu do trzech lat, licząc od dnia otwarcia spadku.”¹.

Na podkreślenie zasługuje również fakt, że pomimo wskazywanej przez Pana Rzecznika, szerokiej krytyki omawianej regulacji, funkcjonuje ona w niezmienionej formie od dnia wejścia w życie Kodeksu cywilnego.

Podsumowując wskazać należy, że niniejsze zagadnienie zostanie przedstawione przewodniczącemu Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego, celem ewentualnego rozważenia w toku prac nad dalej idącą nowelizacją prawa spadkowego.

Z wyrazami szacunku

Maria Ejchart
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

¹ A. Moszyńska, *Geneza prawa spadkowego w polskim kodeksie cywilnym z 1964 r.*, Toruń 2019 r., s. 294, 355 i 475.